

OBEC ŽAKAROVCE

VÝROČNÁ SPRÁVA

Obce Žakarovce za účtovné obdobie roku 2020

MÁJ 2021

VÝROČNÁ SPRÁVA

Obce Žakarovce za účtovné obdobie roku 2020

Základná charakteristika

Názov: Obec Žakarovce
Adresa sídla: Žakarovce 335, Žakarovce 055 71
IČO: 00329801
Právna forma: 801 – Obec (Obecný úrad)
Dátum vzniku: 01.01.1991

Obec ako samostatný územný samosprávny a správny celok sa riadi zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov a Ústavou SR.

Obec Žakarovce je samostatný samosprávny územný celok Slovenskej republiky, združujúci občanov s trvalým pobytom a subjekty sídliace, alebo vykonávajúce svoju činnosť na území obce. Obec je právnickou osobou. Hospodári s vlastným majetkom a svojimi majetkovými právami. Jeho základnou úlohou je starostlivosť o všestranný rozvoj jeho územia a o potreby jeho obyvateľov.

Právomoci a kompetencie samosprávy upravuje zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.

Orgánmi obce sú starosta obce a obecné zastupiteľstvo, ktorí sú volení na 4 - ročné volebné obdobie. Obecné zastupiteľstvo tvorí 7 poslancov.

Starosta obce je najvyšším výkonným orgánom obce a štatutárnym orgánom obce v majetkovo-právnych vzťahoch a pracovnoprávných vzťahoch zamestnancov obce, v administratívno-právnych vzťahoch je správnym orgánom. V roku 2020 vykonával funkciu starostu obce Ing. Štefan Tulipán. Zástupcom starostu obce je p. Jozef Luščák.

Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce. Obecný úrad zabezpečoval organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu obce.

Funkciu kontrolórky obce v roku 2020 vykonávala Ing. Monika Lorincová.

Demografické údaje:

Obyvateľom obce je občan, ktorý je v ňom prihlásený na trvalý pobyt. Obyvateľ obce sa zúčastňuje na samospráve obce, podieľa na rozvoji a zveľaďovaní obce a poskytuje pomoc jeho orgánom.

K 31.12.2020 žije v obci 678 obyvateľov.

Hustota obyvateľstva: 78,65 obyvateľov na km²

Národnostné zloženie obyvateľstva Žakaroviec podľa sčítania obyvateľov v roku 2011:

Slováci: 88,7 %

Rómska národnosť: 9,6 %

Maďarská národnosť (0,1 %)

Neudané: 1,6 % obyvateľov

Tieto výsledky sú však mierne skreslené, nakoľko obyvatelia rómskej národnosti majú tendenciu hlásiť sa (z rôznych dôvodov) k národnosti slovenskej. Podľa kvalifikovaného odhadu publikovaného v Atlase rómskych komunít (2014) žilo v obci Žakarovce v čase výskumu z celkového počtu 710 obyvateľov 15,2 % Rómov.

Geografické údaje:

Žakarovce ležia v severovýchodnej časti Slovenského rudohoria. Obec leží v priečnej doline, vychádzajúcej z údolia rieky Hnilca, po oboch brehoch Žakarovského potoka.

Nadmorská výška: 533 m n. m.

Súradnice: 48°52'40"S 20°55'30"V

Rozloha: 8,62 km² (862 ha)

Vodný tok: žakarovský potok

História obce:

Žakarovce sú významná banícka obec s bohatou históriou. V písomných prameňoch sa objavuje pod týmito názvami: 1336 – villa Zakeri, 1368 – villa Zakary, 1374 – villa Sakary, 1390 – Sakar, 1477 – Sakaar, 1773 – Zekarowce, 1808 – Žakarovce, maďarsky Zsakaróc, alebo Zákarfalu.

Prvá písomná zmienka sa nachádza v listine z 18. novembra 1336. Zo znenia uvedenej listiny vyplýva, že dedina existovala už dlhšiu dobu. Vznikla na území, ktoré od roku 1282 patrilo rodu pánov z Jakloviec. Určitý podiel majetkov (vrátane Perengarovej kúrie) v dedine vlastnil pred rokom 1330 aj gelnický richtár Perenger a po ňom gelnický prísazný Petermann, zvaný *Bozegeyst*. Rodové majetky pánov z Jakloviec boli v roku 1282 oddelené z pôvodného gelnického chotára. Gelnickí mešťania si preto robili nároky na tieto majetky, respektíve dediny ležiace na nich. Medzi týmito dedinami sa v listinách z rokov 1368 a 1374 uvádzajú aj Žakarovce. Niekedy pred rokom 1390 sa Žakarovce, pravdepodobne kúpou, dostali do rúk Pavla a Mikuláša z richnavskej vetvy Perényiovcov, ktorí ich začlenili do majetkov richnavského hradného panstva.

Žakarovce vznikli ako banícka obec na území Gelnice. Vznik baníctva v tejto oblasti treba hľadať už v 14. – 15. storočí. O prvých písomných záznamoch týkajúcich sa žakarovského baníctva sa zmieňuje Maderspach, podľa ktorého už v r. 1546 boli spísané banské majetky. Z listiny z r. 1574 sa dozvedáme, že gelnickí baníci na Klippbergu ťažili ortuťové rudy, a to zrejme rumelku, ktorá sa vyskytovala v železnom klobúku žakarovskej Hrubej žily.

Železorudné a medené bane boli v obci už v XVI. storočí, v roku 1872 ich získala Těšínsko-třinecká železiarska spoločnosť Albrechta Habsburského. Za Slovenského štátu podnik na území Slovenska mal názov Banská huť, banská a hutná spol., zastupiteľstvo v Bratislave. Okrem Banskej a hutnej spoločnosti vlastnili bane v tejto oblasti aj iné podniky. Už pred znárodnením boli ložiskové zásoby v Žakarovciach vyčerpané a postupne boli zapojené do ťažby menšie vedľajšie ložiská a revír Grellenseifen.

Počas II. svetovej vojny sa veľa obyvateľov zapojilo do partizánskeho hnutia a SNP. Obec bola vyznamenaná Radom SNP I. triedy.

Žakarovce patrili do gelnického okresu v Spišskej župe. Podliehali obvodnému notárovi, daňovému úradu, okresnému súdu a matričnému úradu v Gelnici, súdnej stolici v Levoči.

Najbližšia žandárska stanica bola v Gelnici, najbližšia železničná stanica, železničná elektračná stanica a poštový úrad bol v Máriahute.

Obyvatelia hovorili väčšinou po slovensky a potom po nemecky. Bol tu rímskokatolícky farský úrad.

Erb obce

V červenom poli nad modrým trojvrstvým dve skrížené biele /strieborné/ kladivá so žltými /zlatými/ násadami a po oboch okrajoch jedna biela /strieborná/ ružička.

Štít: **Španielsky**

Podkladom pre vyhotovenie návrhu bola obecná pečať, pochádzajúca zo 17. storočia. Odtlačok typárika je uložený v krajinskom archíve v Budapešti a u nás ho popísal J. Novák vo svojej práci Slovenské mestské a obecné erby /Bratislava 1973, s. 395/. Na pečati sú ako obecné znamenie vyobrazené nad trojvrším skrížené banícke kladivá, po oboch bokoch sprevádzané dvoma ružičkami.

Vzhľadom na starobylosť, ako aj autentickosť tohto symbolu odporúčame, aby obec v súčasnosti, pri tvorbe vlastného erbu, vychádzala zo svojho pôvodného obecného znamenia.

Vyfarbenie erbu bolo zvolené tak, aby zodpovedalo základnému heraldickému pravidlu pre používanie farieb a kovov, ako aj požiadavkám na jasnosť a zrozumiteľnosť erbového znamenia. Z návrhu bol použitý španielsky štít, v obecnej a mestskej heraldike najviac rozšírený.

Zariadenia Obce Žakarovce bez právnej subjektivity

Obec Žakarovce zastrešuje nasledovné zariadenia:

- obecný úrad
- materská škola vrátane školskej jedálne

Obec v uplynulom roku mala majetkovú účasť v týchto spoločnostiach:

Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s. - 0,21 % (3 415 akcií)

Iné

Počet pracovníkov k 31.12.2020 - 12

z toho:

OcÚ	4
MŠ	3
ŠJ	2
aktivačná činnosť	1
CHP	2

Základné priority roka 2020

K prioritám roka 2020 patrila pokračujúca rekonštrukcia miestnych komunikácií, oprava sociálnych zariadení v Kultúrnom dome, dokončenie rekonštrukcie Požiarnej zbrojnice.

Z dôvodu pandémie koronavírusu a neistej finančnej situácie obec realizovala iba nevyhnutné opravy. V roku 2020 obec dokončila rekonštrukciu Požiarnej zbrojnice. Koncom roka 2019 obec získala finančné prostriedky na vybudovanie kamerového systému v obci, ktorý v roku 2020 zrealizovala. V dôsledku havarijnej situácie bolo nutné opraviť podlahu v Materskej škole. V roku 2020 sa začalo s opravou sociálnych zariadení v Kultúrnom dome.

Kultúrne a športové podujatia

Z dôvodu protiepidemiologických opatrení nebolo možné zorganizovať viacero podujatí, napriek tomu sa nám podarilo zorganizovať jedno divadelné predstavenie a tiež slávnostné otvorenie „Baníckeho chodníka v obci Žakarovce so štyrmi zastaveniami“ za prítomnosti médií a predstaviteľov KSK. Pri príležitosti SNP obec zorganizovala posedenie pri vatre.

Vývoj situácie za účtovné obdobie

Ukazovateľ v €	K 1.1.2020	K 31.12.2020	Index
Aktíva			
- Neobežný majetok	532 041,87	544 187,64	1,02
- Obežný majetok	77 078,09	72 582,02	0,94
- Časové rozlíšenie	1 033,76	1 014,66	0,98
Aktíva celkom	610 153,72	617 784,32	1,01
Pasíva			
-Vlastné imanie	450 908,52	454 359,33	1,01
- Závazky	54 304,14	38 751,00	0,71
- Časové rozlíšenie	104 941,06	124 673,99	1,19
Pasíva celkom	610 153,72	617 784,32	1,01
Výsledok hospodárenia	7 970,49	3 450,81	0,43

Pohľadávky obce

Druh pohľadávky v EUR	Rok 2019	Rok 2020
Krátkodobé	5 371,39	7 147,94
Dlhodobé	0	0
Pohľadávky celkom	5 371,39	7 147,94

Závazky obce

Druh záväzku v EUR	Rok 2019	Rok 2020
Krátkodobé záväzky	21 312,57	22 217,27
Dlhodobé záväzky	225,63	567,24
Bankové úvery	0	0
Rezervy	0	0
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	0	0
S p o l u	21 538,20	22 784,51

Rozpočet obce a čerpanie

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce v príslušnom rozpočtovom roku je rozpočet obce, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce. Rozpočet bol zostavený na obdobie rokov 2020-2022. Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom.

Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom pôsobiace na území obce, ako aj k obyvateľom, žijúcim na tomto území, vyplývajúce pre nich zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, ako aj zo zmlúv.

Rozpočet obce zahŕňa aj finančné vzťahy štátu k rozpočtom miest a obcí - podiely na daniach v správe štátu, dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy, ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok.

Rozpočet obce Žakarovce na rok 2020 bol schválený 10.12.2019 uznesením OcZ č. 58/2019. Bežný rozpočet bol schválený v príjmoch vo výške 306 199 € a vo výdavkoch vo výške 301 241 €. Kapitálový rozpočet bol schválený v príjmovej časti vo výške 0 € a vo výdavkovej časti vo výške 34 853 €. Finančné operácie predstavovali plánované príjmy vo výške 30 000 € a plánované výdavky vo výške 105 €. Celková čiastka v príjmovej časti rozpočtu predstavovala 336 199 € a vo výdavkovej časti rozpočtu taktiež 336 199 €.

V priebehu roka bol rozpočet obce upravený:

1. rozpočtovým opatrením č. 1, ktoré bolo zbrané na vedomie OcZ v Žakarovciach dňa 18.02.2020 uznesením č. 04/2020
2. rozpočtovým opatrením č. 2, ktoré bolo schválené OcZ v Žakarovciach dňa 04.08.2020 uznesením č. 22/2020
3. rozpočtovým opatrením č. 3, ktoré bolo schválené OcZ v Žakarovciach dňa 13.10.2020 uznesením č. 33/2020
4. rozpočtovým opatrením č. 4, ktoré bolo schválené OcZ v Žakarovciach dňa 11.12.2020 uznesením č. 42/2020

BEŽNÝ ROZPOČET	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Percento čerpania
Bežné príjmy celkom	306 199	311 412	310 732	99,78
Bežné výdavky celkom	301 241	300 700	294 394	97,90
Hospodárenie obce : prebytok +, resp. schodok -	4 958	10 712	16 338	
KAPITÁLOVÝ ROZPOČET	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Percento čerpania
Kapitálové príjmy celkom	0	0	212	0
Kapitálové výdavky celkom	34 853	37 739	37 739	100,00
Hospodárenie obce : prebytok +, resp. schodok -	- 34 853	- 37 739	- 37 527	
FINANČNÉ OPERÁCIE	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Percento čerpania
Príjmové finančné operácie	30 000	81 768	81 769	100,00
Výdavkové finančné operácie	105	144	144	100,00
Hospodárenie obce : prebytok +, resp. schodok -	29 895	81 624	81 625	
SUMÁR ROZPOČTU	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie upravené	Percento čerpania
Príjmy celkom	336 199	393 180	392 713	99,88
Výdavky celkom	336 199	338 583	332 277	98,14
Hospodárenie obce : prebytok +, resp. schodok -	0	54 597	60 436	

Vybrané ukazovatele hospodárenia obce 2020

Ukazovateľ	Rok 2020 rozpočet /údaje v EUR/	Rok 2020 skutočnosť /údaje v EUR/
BEŽNÉ PRÍJMY	306 199	310 732
Daňové príjmy	272 213	248 792
Nedaňové príjmy	20 207	11 799
Granty a transfery	13 779	50 141
KAPITÁLOVÉ PRÍJMY	0	212
Nedaňové príjmy	0	212
Granty a transfery	0	0
Príjmy celkom	306 199	310 944
FINANČNÉ OPERÁCIE	30 000	81 769
Príjmy z transakcií s fin. aktívami a pasívami	30 000	68 775
Prijaté úvery, pôžičky a návratné fin. výpomoci	0	12 994
SÚČET	336 199	392 713

Štruktúru rozpočtových príjmov obce Žakarovce tvoria najmä príjmy z podielových daní zo štátneho rozpočtu, vlastné daňové príjmy - miestne dane, výnosy z majetku obce, granty a transfery na prenesené kompetencie v oblasti školstva, stavebného konania a iné.

Ukazovateľ	Rok 2020 rozpočet /údaje v EUR/	Rok 2020 skutočnosť /údaje v EUR/
BEŽNÉ VÝDAVKY	301 241	294 394
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY	34 853	37 739
Výdavky celkom	336 094	332 133
FINANČNÉ OPERÁCIE	105	144
Splátky istiny – úvery	105	144
SÚČET	336 199	332 277

Štruktúra rozpočtových výdavkov súvisí s realizáciou úloh samosprávy, ktoré vyplývajú zo zákona o obecnom zriadení.

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT 2020

Údaje z VÝKAZU ZISKOV A STRÁT za obdobie posledných dvoch rokov	v EUR	
Popis/obdobie	2020	2019
Výnosy	325 935,61	349 207,52
Náklady	322 484,80	341 237,03
Hospodársky výsledok	3 450,81	7 970,49

Výsledok hospodárenia na aktuálnom princípe účtovania, t.j. rozdiel výnosov a nákladov je podľa výkazu ziskov a strát v roku 2020 v hlavnej činnosti zisk vo výške 3 450,81 €.

V nákladoch vedľajšej činnosti /stravovanie – 4 966,35 €/ evidujeme spotrebu potravín pri varení v školskej jedálni pri MŠ. V tržbách sú evidované príjmy od rodičov (4 966,35 €) - platby za poskytovanú stravu deťom. V rámci tejto činnosti vykazujeme nulový hospodársky výsledok.

Výsledok hospodárenia - zisk vo výške 3 450,81 € bude usporiadaný s účtom 428 - nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Výsledok rozpočtového hospodárenia

Výsledok hospodárenia zistený porovnaním príjmov a výdavkov za rok 2020

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2020 v EUR
Bežné príjmy spolu	310 731,66
z toho : bežné príjmy obce	310 731,66
Bežné výdavky spolu	294 394,23
z toho : bežné výdavky obce	294 394,23
Bežný rozpočet	+16 337,43
Kapitálové príjmy spolu	212,48
z toho : kapitálové príjmy obce	212,48
Kapitálové výdavky spolu	37 739,14
z toho : kapitálové výdavky obce	37 739,14
Kapitálový rozpočet	-37 526,66
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	- 21 189,23
<i>Vylúčenie z prebytku</i>	
<i>Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu</i>	
Príjmové finančné operácie	81 769,31
Výdavkové finančné operácie	144,00
Rozdiel finančných operácií	+81 625,31
PRÍJMY SPOLU	392 713,45
VÝDAVKY SPOLU	332 277,37
Hospodárenie obce	60 436,08
<i>Vylúčenie z prebytku – Potravinový účet</i>	-1 279,79
<i>Vylúčenie z prebytku – dotácia SODB</i>	-723,56
<i>Vylúčenie z prebytku - dotácia na stravu</i>	-816,00
<i>Vylúčenie z prebytku – dotácia pre FS Kliperčan</i>	-170,00
SPOLU účelové prostriedky	2 989,35
Upravené hospodárenie obce	57 446,73

Skutočnosť bežného rozpočtu Obce Žakarovce za rok 2020 –prebytok dosiahol sumu 16 337,43 €. Kapitálový rozpočet je schodok – 37 526,66 €.

Konečný stav finančných operácií predstavuje prebytok v sume 81 625,31 € - zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov – prevod z RF. Prebytok bežného a kapitálového

rozpočtu , po zohľadnení prebytku finančných operácií je prebytok 60 436,08 €. Po odpočítaní účelových prostriedkov je celkový prebytok hospodárenia Obce Žakarovce za rok 2020 v sume 57 446,73 €.

Zostatok finančných prostriedkov na bankových účtoch a v pokladni k 31.12.2020 predstavuje sumu 61 247,95 €.

Obec Žakarovce je povinná previesť prebytok rozpočtu za uplynulý rok v sume 57 446,73 € do rezervného fondu v zmysle § 15 a § 16 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Prehľad o stave a vývoji dlhu

V roku 2020 obec prijala návratnú finančnú výpomoc z MF SR zo štátnych finančných aktív na výkon samosprávnych funkcií z dôvodu kompenzácie výpadku dane z príjmov FO v roku 2020 v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 vo výške **12 920,00 EUR**. Návratná finančná výpomoc z MF SR bola poskytnutá bezúročne.

K 01.01.2021 je zadlženosť obce podľa § 17 od. 9 zákona 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. vo výške 4,17%.

Prehľad o poskytnutých zárukách

Obec ku koncu roka 2020 neručí svojím majetkom za záväzky tretích osôb.

PODNIKATEĽSKÁ ČINNOSŤ OBCE

Obec ukončila podnikateľskú činnosť v roku 2013.

Predpokladaný budúci vývoj činnosti účtovnej jednotky

Hospodárenie obce sa riadi schváleným rozpočtom, ktorý smeruje jeho budúci vývoj.

Na rok 2020 bol schválený rozpočet v týchto hodnotách:

BEŽNÝ ROZPOČET	Schválený rozpočet 2020	Schválený rozpočet 2021
Bežné príjmy celkom	306 199	279 556
Bežné výdavky celkom	301 241	302 794
Hospodárenie obce : prebytok +, resp. schodok -	4 958	-23 238
KAPITÁLOVÝ ROZPOČET	Schválený rozpočet 2020	Schválený rozpočet 2021
Kapitálové príjmy celkom	0	1 802
Kapitálové výdavky celkom	34 853	39 000
Hospodárenie obce : prebytok +, resp. schodok -	-34 853	-37 198
FINANČNÉ OPERÁCIE	Schválený rozpočet 2020	Schválený rozpočet 2021
Príjmové finančné operácie	30 000	60 436
Výdavkové finančné operácie	105	0

Hospodárenie obce : prebytok +, resp. schodok -	29 895	60 436
SUMÁR ROZPOČTU	Schválený rozpočet 2020	Schválený rozpočet 2021
Príjmy celkom	336 199	341 794
Výdavky celkom	336 199	341 794
Hospodárenie obce : prebytok +, resp. schodok -	0	0

Rozhodujúci podiel na príjmoch rozpočtu obce budú mať aj v budúcom období najmä daňové príjmy. Z týchto zdrojov musí obec zabezpečiť financovanie svojich originálnych pôsobností. Výdavková časť rozpočtu bude závisieť od naplňovania príjmov rozpočtu.

Základné priority obce v roku 2021:

- Oprava sociálnych zariadení v Kultúrnom dome
- Oprava oporného múru pri Obecnom hostinci
- Rekonštrukcia miestnych komunikácií
- Príprava rôznych kultúrnych a športových podujatí /folklórny festival Janky Guzovej, Žakarovská haluška, MDD, Úcta k starším, vatra pri príležitosti SNP/

Náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja.

Oblasti výskumu a vývoja sa naša obec nevenuje.

Udalosti osobitného významu sa po skončení účtovného obdobia nevyskytli.

V roku 2020 celý svet zasiahla pandémia koronavírusu – takže mnohé z naplánovaných investícií nebolo možné uskutočniť – kvôli výpadku príjmov a kvôli protiepidemiologickým opatreniam nebolo možné realizovať kultúrne podujatia.

Upozorňujeme ale na skutočnosť pokračovania šírenia ochorenia COVID – 19, čo má negatívny vplyv na fungovanie obce.

Údaje požadované podľa osobitných predpisov.

Pre účtovnú jednotku ako je obec nie sú určené.

V Žakarovciach, dňa 31.05.2021

Ing. Štefan Tulipán
starosta obce

